

U skladu sa članom 9 Osnovnog zakona br. 03/L-222 za Poresku administraciju i procedure, izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 04/L-102 i Zakonom br. 04/L-223, Generalni direktor Poreske administracije Kosova donosi:

JAVNO TUMAČENJE ODLUKE BR. 3/2016 ZA CARINSKO UTVRĐIVANJE I UTVRĐIVANJE NAKON CARINJENJA

SVRHA

Svrha ovog Javnog tumačenja odluke je da se razjasne poreske obaveze, način deklarisanja i plaćanja Poreza na dodatu vrednost, Poreza na lične prihode i Poreza na prihode korporacija, za poreske obveznike čija je aktivnost vezana za uvoz dobara/ opreme, u slučajevima kada taj uvoz podleže carinskoj valorizaciji i revalorizaciji.

DEFINICIJA

Za svrhe ovog Javnog tumačenja odluke, sledeća definicija ima ovo značenje:

Jedinstveni carinski dokument – dokument koji ima formu utvrđenu Carinskim zakonom, koji se koristi unutar strukture trgovine dobara sa trećim zemljama uključujući Carinske procedure povezane sa ovom trgovinom.

ZAKONSKA OSNOVA

Član 13, stav 3 5 Zakona br. 03/L-222 za Poresku administraciju i procedure, utvrđuju stvaranje i održavanje registara, citiramo:

“3. Knjige i evidencije za preduzeća sa godišnjim prometom od preko pedeset hiljada (50.000) evra treba da se održavaju u skladu sa opšte prihvaćenim principima računovodstva Kosova dopunjenih Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

5. Dobra u vlasništvu poreskog obveznika moraju imati biti dokumenta o poreklu”

Član 19, stav 8 Zakona br. 03/ L-222 o Poreskoj administraciji i procedurama, određuje dozvoljene odbitke za utvrđivanje oporezivih prihoda, citat:

“8. Za određivanje oporezivog prihoda, poreskom obvezniku je dozvoljen odbitak od bruto prihoda za troškove uplaćene unutar zemlje ili u inostranstvu, ako su se oni stvorili tokom poreskog perioda u potpunosti i isključivo u vezi sa njegovim ekonomskim aktivnostima i ukoliko su oni dokumentovani kao trošak i izvršene uplate.”

Član 17, stav 4 Administrativnog uputstva br. 15/2010 o sprovođenju Zakona o Poreskoj administraciji i procedurama, utvrđuje uslove za knjige i evidencije, citat:

“4. Kompanije sa godišnjim bruto prometom od preko 50.000 € i one koje izaberu da utvrde svoje poreske obaveze, po osnovu održavanja odgovarajućih knjiga i evidencija treba da vode knjige i evidencije u skladu sa zahtevima računovodstvenih standarda na Kosovu. Knjige i evidencije koje se vode, moraju biti dovoljno precizne da bi omogućile potpuno i tačno računovodstvo svih stavki prihoda i troškova koji se odnose na poreski period...”

Član 19, stav 1 Administrativnog uputstva br. 15/2010 o sprovođenju Zakona o Poreskoj administraciji i procedurama, utvrđuje poreklo robe, citat:

“1. .... Stav 5 člana 13 Zakona predviđa da roba u vlasništvu poreskog obveznika bude proupraćena dokumentima o poreklu. To znači da poreski obveznik mora da bude u stanju da pruži prateću dokumentaciju koja opravdava poreklo robe na lokaciji ili lokacijama poreskog obveznika, kao i robu u prometu (izvan lokacije/ a) poreskog obveznika). Poreski obveznici moraju biti u stanju da dokumentuju svu robu od momenta prijema (bilo kroz uvoz, kupovinu ili razmenu ili drugi način) dok se ne proda ili na neki drugi način odlaže, uključujući dokumentaciju prodaje ili drugog odlaganja. Potencijalna dokumentacija koja se treba voditi uključeni su:

... ključni dokumenti za svrhe PAK-a je JCD (DUD), koji je prihvatljivi dokaz da je roba prošla preko granice i da je prošla carinske procedure”

Član 23, stav 1 Administrativnog uputstva br. 15/2010 o sprovođenju Zakona o poreskoj administraciji i procedurama, određuje dopuštene olakšice, citat:

“1. Kao što je predviđeno u relevantnim poreskim propisima, poreskom obvezniku je dozvoljeno da odbije od bruto prihoda te plaćene troškove ili nastale tokom poreskog perioda koji se odnose na ekonomske aktivnosti u tom periodu, ako su ovi troškovi u celosti ili delimično u vezi sa ekonomskim aktivnostima obavljenim u poreskom periodu. Slično tome, poreskom obvezniku je dozvoljeno kreditiranje u poreskoj prijavi u skladu sa važećim zakonodavstvom za PDV....”

Član 25, stav 1, tačka 1.1 Zakona br. 05 / L-037 o porezu na dodatu vrednost, utvrđuje oporezivi iznos u vezi sa uvozom robe, citat:

“1.1 u vezi sa uvozom robe, oporeziv iznos treba da je vrednost za carinske svrhe utvrđene u skladu sa carinskim propisima koji su na snazi na Kosovu.”

Član 36, stav 2 Zakona br. 05 / L-037 o Porezu na dodatu vrednost propisuje pravo na odbitak PDV-a, citat:

“2. Osim ako nije drugačije određeno ovim zakonom, poreski obveznik može odbiti od svojih obaveza PDV-a obavezu za PDV ili PDV plaćen u vezi sa kupovinom robe ili usluga, u daljem tekstu ulazni PDV, pod uslovom da se koristi ili će koristiti takvu robu ili usluge za potrebe svojih oporezivih transakcija.”

Član 53, stav 1 Zakona br. 05 / L-037 o Porezu na dodatu vrednost, utvrđuje poreski period za PDV, citat:

“1. .... poreski period svih oporezivih lica treba biti svaki kalendarski mesec.”

Član 15, stav 1 Zakona br. 05 / L - 028 o Porezu na dohodak građana, utvrđuje opšte odredbe troškova, citat:

“1. U skladu sa odredbama ovog člana, dozvoljeni su kao odbici od opštih prihoda stvorenih od nematerijalne imovine, zakupa ili poslovnih aktivnosti plaćeni troškovi ili prouzrokovani tokom poreskog perioda koji su u potpunosti, isključivo i direktno vezani sa takvim aktivnostima koje

stvaraju prihode, uključujući i premije za zdravstveno osiguranje, plaćene u ime radnika i onih izdržavanih koji treba da budu uključeni u polis u zaposlenog."

Član 30, stav 1, tačka 1.14 Zakona br. 05/ L-028 o Porezu na lični dohodak predviđa da nije je dozvoljen nijedan odbitak za, citat:

"1.14. nedokumentovani troškovi po zahtevima ustanovljenim podzakonskim aktom koje donosi Ministar, smatraće se nepriznatim troškovima."

Član 32, stav 1, tačka 1.16 Administrativnog uputstva br. 01/2016 o sprovođenju Zakona o porezu na lični dohodak, propisuje da se sledeći troškovi smatraju nepriznatim troškovima, citat:

"1.6. Nedokumentovani troškovi, kao i troškovi koji ne ispunjavaju kriterijume propisane Zakonom o Poreskoj administraciji i procedurama."

Član 9, stav 1 Zakona br. 05/ L - 029 o Porezu na dobit korporacija, utvrđuje priznate troškove, citat:

"1. "U skladu sa ograničenjima ovog zakona, u utvrđivanju poreskih prihoda, poreskom obvezniku se priznaje odbitak od bruto prihoda, plaćenih ili nastalih samo tokom poreskog perioda, u celini i isključivo u vezi sa njegovim ekonomskim aktivnostima, uključujući i premije za zdravstveno osiguranje plaćene u ime zaposlenog i onih izdržavanih koji treba da budu uključeni u polis u zaposlenog."

Član 9, stav 7 Zakona br. 05 / L - 029 za Porez na dobit korporacija propisuje da nisu dozvoljeni bilo koji odbici za, citat:

"7. Neće biti priznati kao odbici za troškove, osim onih dokumentovanih troškova na način propisan podzakonskim aktom koji donosi Ministar."

Član 13, stav 6 Administrativnog uputstva br. 02/2016 o sprovođenju Zakona o Porezu na dobit korporacije definiše kriterijume za priznavanje odbitaka (ulaznih) troškova, citat:

"6. Da bi se priznali sa odbitkom, troškovi moraju biti potpuno dokumentovani i biti na raspolaganju za uvid na zahtev Poreske administracije. Zahtevi za dokumentacijom su propisani Zakonom o poreskoj administraciji i procedurama."

CARINSKO UTVRĐIVANJE I UTVRĐIVANJE NAKON CARINJENJA

Carinsko utvrđivanje se vrši pri uvozu robe, dok se re-utvrđivanje vrši nakon što se obavilo carinjenje robe.

Za potrebe PDV-a, Jedinствени carinski dokument-JCD je osnovica za obračun ulaznog PDV-a (PDV koji se plaća prilikom uvoza robe).

Za sve slučajeve u kojima Carina preuzima korake za utvrđivanje/ utvrđivanje nakon carinjenja robe ili opreme, menjajući carinsku osnovicu, poreski obveznik mora izvršiti neophodne korekcije za poreske svrhe.

Efekti utvrđivanja/ utvrđivanja nakon carinjenja, kao i odluke nadležnih organa za razmatranje žalbi (Carine Kosova, Sudovi, itd.), predstavljeni su kroz sledeće primere:

Primer br.1:

- Poreski obveznik "X" 02 juna 2016 uvozi robu u vrednosti od 3,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje povećavajući carinsku osnovicu za 1,500€. Dakle, ukupno utvrđivanje od Carine je sledeće:

Faktura	3,000.00€
Povećanje carinske osnovice	1,500.00€
Carinske osnovice	4,500.00€
Carinska Taksa 10%	450.00€
Oporezivi iznos	4,950.00€
Obaveza za PDV (18%)	891.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec juni/2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[35] Uvozi sa stopom 18%	4,950.00€	[36]	891.00€
--------------------------	-----------	------	---------

Registracija za PLP/ PPK

Za aspekte PLP/ PPK, Nabavna vrednost prodate robe– NVPR biće:

Faktura	3,000.00€
Carinska Taksa 10%	450.00€
Ukupno	3,450.00€

- Uložena je žalba na carinsko utvrđivanje i rezultira pozitivnim rešenjem za poreskog obveznika. Rešenje je doneto od strane nadležnog organa 19. novembra 2016, što je rezultiralo na sledeći način:

Carinska Taksa 10%	150.00€
PDV 18%	297.00€
Ukupno	447.00€

Nakon donošenja Rešenja od nadležnog Organa, za poreske svrhe se treba izvršiti regulisanje u obrascu deklarisanja PDV-a za period novembar/ 2016, kao što sledi:

[24] Regulisanja za povećanje PDV-a sa stopom od 18%	1,650.00€	[25]	297.00€
--	-----------	------	---------

Registracija za PLP/ PPK

Ako je carinsko utvrđivanje u vrednosti od 1.650€ (1.500 € + 150 €), izvršeno povodom carinjenja robe, 150 € - carinska taksa priznata je od strane poreskog obveznika kao Nabavna vrednost prodate robe–NVPR pri upisu u računovodstvu, onda je na osnovu gorenavedenog Rešenja, poreski obveznik dužan da izvrši potrebne korekcije i treba da ima u vidu da tokom pripreme godišnje deklaracije za 2016, iznos od 150€ ne može se priznati kao Nabavna vrednost prodate robe-NVPR.

Primer 2:

- Poreski obveznik "X" 02 juna 2016 uvozi robu u vrednosti 3,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje povećavajući carinsku osnovicu za 1,500€. Dakle, ukupno utvrđivanje od Carine je sledeće:

Faktura	3,000.00€
Povećanje carinske osnovice	1,500.00€
Carinska osnovica	4,500.00€
Carinska taksa 10%	450.00€
Oporezivi iznos	4,950.00€
Obaveze za PDV (18%)	891.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec juni/ 2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[35]	Uvozi sa stopom 18%	4,950.00€	[36]	891.00€
------	---------------------	-----------	------	---------

- Uložena je žalba na carinsko utvrđivanje i rezultira pozitivnim rešenjem za poreskog obveznika. Rešenje je doneto od strane nadležnog organa 10 juna 2017, što je rezultiralo na sledeći način:

Carinska taksa 10%	150.00€
PDV 18%	297.00€
Ukupno	447.00€

Nakon donošenja Rešenja od nadležnog Organa, za poreske svrhe se treba izvršiti regulisanje u obrascu deklarisanja PDV-a za period juni/2017, kao što sledi:

[24]	Regulisanja za povećanje PDV-a sa stopom od 18%	1,650.00€	[25]	297.00€
------	---	-----------	------	---------

Registracija za PLP / PPK

Ako je carinsko utvrđivanje u vrednosti od 1,650€ (1,500€ + 150€), izvršeno prilikom carinjenja robe, 150€ - carinska taksa je priznata od strane poreskog obveznika kao Nabavna vrednost prodane robe-NVPR (tokom poreskog perioda 2016), onda je na osnovu gorenavrednog rešenja, poreski obveznik dužan da u 2017 isti iznos tretira kao prihod.

Primer br. 3:

Poreski obveznik "X" 08 marta 2016 vrši uvoz robe u vrednosti od 5,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje koje je isto sa komercijalnom fakturom 5,000€. Dakle, ukupno utvrđivanje od Carine je sledeće:

Faktura	5,000.00€
Povećanje carinske osnovice	0.00€
Carinska osnovica	5,000.00€
Carinska Taksa 10%	500.00€
Oporezivi iznos	5,500.00€
Obaveza za PDV (18%)	990.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec mart /2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[35]	Uvozi sa stopom 18%	5,500.00€	[36]	990.00€
------	---------------------	-----------	------	---------

Carina Kosova–Sektor kontrole nakon uvoza, dana 28 septembra 2016 vrši carinsko utvrđivanje nakon carinjenja prema primeru 3, povećavajući carinsku osnovicu za 3,000€ i donosi sledeće rešenje za poreskog obveznika:

Carinska Taksa 10%	300.00€
PDV 18%	594.00€
Ukupno	894.00€

Nakon izvršenog ponovnog carinskog utvrđivanja od strane Carine, za poreske svrhe treba izvršiti regulisanja u obrascu PDV-a za period septembar/2016, kao što sledi:

[61]	Regulisanje za smanjenje PDV-a sa stopom 18%	3,300.00€	[62]	594.00€
------	--	-----------	------	---------

Registracija za PLP/ PPK

Poreski obveznik ima pravo da mu se Carinsko utvrđivanje nakon carinjenja u vrednosti od 3,300€ (3,000€ + 300€), izvršeno od Sektora kontrole nakon uvoza, prizna kao trošak za period (tokom poreskog perioda 2016), samo u iznosu plaćenom na ime carinske takse od 300€, osim ukoliko poreski obveznik ne dokaže da je platio dobavljača i za deo utvrđen od Carine Kosova (3,000€).

Primer br. 4:

Poreski obveznik "X" 02 juna 2016 vrši uvoz opreme (II kategorija) u vrednosti od 10,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje povećavajući carinsku osnovicu za 2,000€. Dakle ukupno utvrđivanje od Carina se vrši kao što sledi:

Faktura	10,000.00€
Povećanje carinske osnovice	2,000.00€
Carinska osnovica	12,000.00€
Carinska taksa 10%	1,200.00€
Oporezivi iznos	13,200.00€
Obaveza za PDV (18%)	2,376.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec juni /2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[39] Investicioni uvozi 18%	13,200.00€	[40] 2,376.00€
-----------------------------	------------	----------------

Na carinsko utvrđivanje uložena je žalba i rešenje rezultira pozitivno za poreskog obveznika. Rešenje nadležnog organa je doneto 26 decembra 2016, i rezultira sledećim:

Carinska taksa 10%	200.00€
PDV 18%	396.00€
Ukupno	596.00€

Nakon izvršenog ponovnog carinskog utvrđivanja od strane Carine, za poreske svrhe treba izvršiti regulisanja u obrascu PDV-a za period decembar/2016, kao što sledi:

[24] Regulisanje za smanjenje PDV-a sa stopom 18%	2,200.00€	[25] 396.00€
---	-----------	--------------

Registracija za PLP / PPK

Ako je carinsko utvrđivanje u vrednosti od 2.200 € (2000€ + 200€), izvršeno povodom carinjenja robe, 200€ - carinska taksa je priznata od strane poreskog obveznika kao osnova za amortizaciju uređaja prilikom upisa u računovodstvo, a zatim na osnovu gorenavedenog rešenja, obveznik je dužan da izvrši potrebne korekcije i treba da ima u vidu da tokom pripreme godišnje deklaracije za 2016, iznos od 200 € mu se ne može priznati za osnovice za amortizaciju opreme.

Primer br. 5:

Poreski obveznik "X" 02 juna 2016 vrši uvoz opreme (II kategorija) u vrednosti od 10,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje povećavajući carinsku osnovicu za 2,000€. Dakle, ukupno utvrđivanje od Carina se vrši kao što sledi:

Faktura	10,000.00€
Povećanje carinske osnovice	2,000.00€
Carinska osnovica	12,000.00€
Carinska stopa 10%	1,200.00€
Oporezivi iznos	13,200.00€
Obaveza za PDV (18%)	2,376.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec juni /2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[39] Investicioni uvozi 18%	13,200.00€	[40] 2,376.00€
-----------------------------	------------	----------------

Na carinsko utvrđivanje uložena je žalba i rešenje rezultira pozitivno za poreskog obveznika. Rešenje nadležnog organa je doneto 26 marta 2017, i rezultira sledećim:

Carinska stopa 10%	200.00€
PDV 18%	396.00€
Ukupno	596.00€

Nakon donošenja Rešenja od nadležnog Organa, za poreske svrhe se treba izvršiti regulisanje u obrascu deklarisanja PDV-a za period mart/ 2017, kao što sledi:

[24] Regulisanje za povećanje PDV-a stopa 18%	2,200.00€	[25] 396.00€
---	-----------	--------------

Registracija za PLP/ PPK

Ako carinsko utvrđivanje u vrednosti od 2.200€ (2.000€ + 200 €), izvršeno povodom carinjenja robe, 200 € - carinska taksa je priznata kao baza od strane poreskih obveznika za amortizaciju opreme (u poreskom periodu 2016), a zatim na osnovu gorenavedenog rešenja, obveznik je dužan da u 2017 godini izvrši potrebna podešavanja:

Opis	Vrednost
Sredstvo utvrđeno od Carine: 10,000€ + 1,200€	11,200.00 €
Nagomilana akumulacija tokom jedne godine: $11,200/5 = 2,240 \times 1$	2,240.00 €
Vrednost sredstva na osnovu rešenja 10,000€ + 1,000€	11,000.00 €
Amortizacija za period $11,000 / 5 = 2,200€ \times 1$	2,200 €
Regulisanja: iznos koji treba da se prizna prihod za period $(2,240€ - 2,200€ = 40€)$	40 €
Osnovica za dalju amortizaciju (za četiri naredne godine)	11,000.00 €

Primer br. 6:

Poreski obveznik "X" 02 juna 2016 vrši uvoz opreme (II kategorija) u vrednosti od 8,000€. Prilikom carinjenja robe, Carina vrši carinsko utvrđivanje koje je isto sa komercijalnom fakturom 8,000€. Dakle carinsko utvrđivanje od starne Carina, kao što sledi:

Faktura	8,000.00€
Povećanje carinske osnovice	0.00€
Carinska osnovica	8,000.00€
Carinska taksa 10%	800.00€
Oporezivi iznos	8,800.00€
Obaveza za PDV (18%)	1,584.00€

Registracija za PDV

Za aspekte PDV-a pregled na obrascu za deklarisanje PDV-a za mesec juni /2016 treba da se izvrši u rubrikama, kao što sledi:

[39] Investicioni uvozi 18%	8,800.00€	[40] 1,584.00€
-----------------------------	-----------	----------------

Carina Kosova-- Sektor Kontrole nakon uvoza, dana 05 juna 2017 vrši carinsko utvrđivanje nakon carinjenja za uvoz prema primeru br. 6, povećavajući carinsku osnovicu za 2,500€ i za poreskog obveznika donela ovo rešenje:

Carinska Taksa 10%	250.00€
PDV 18%	495.00€
Ukupno	745.00€

Nakon izvršenog ponovnog carinskog utvrđivanja od strane Carine Kosova, za poreske svrhe treba izvršiti regulisanje u obrascu PDV-a za period juni/2017, kao što sledi:

[61] Regulisanje za povećanje PDV-a stopa 18%	2,750.00€	[62] 495.00€
---	-----------	--------------

Registracija za PLP/ PPK

Carinsko utvrđivanje nakon carinjenja u vrednosti 2.750 € (2.500 € + 250 €), izvršeno od Sektora kontrole nakon- uvoza, poreski obveznik ima pravo da poveća vrednost sredstva samo za iznos plaćen na ime carine od 250 €, osim ako poreski obveznik ne dokaže da je platio dobavljača za deo utvrđen od Carine Kosova (2.500€).

Opis	Vrednost
Vrednost sredstva utvrđena od Carine: 8,000€ + 800€	8,800.00 €
Nagomilana akumulacija tokom jedne godine: $8,800/5 = 1,760 \times 1$	1,760.00 €
Preostala vrednost sredstva nakon prve godine: $8,800-1,760$	7,040.00 €
Vrednost sredstva na osnovu ponovnog carinskog utvrđivanja je povećana za 2,750€ (2,500 + 250)	
Regulisanje nakon ponovnog carinskog utvrđivanja:	
Preostala vrednost sredstva nakon prve godine: $8,800-1,760$	7,040.00 €
ponovnog carinskog utvrđivanja	250.00 €
Nova osnovica za amortizaciju: $7,040+250$	7,290.00 €
Amortizacija za period: $7,290€ / 5$	1,458.00 €

REGULISANJA

Tretiranja vrednosti robe ili vrednosti uvezene opreme, do datuma ovog Javnog tumačenja odluke, izvršeno od poreskog obveznika, biće prihvatljivo nezavisno da li je uzeta kao važeća vrednost fakture ili carinsko utvrđivanje

U svim slučajevima kada se ospore odluke Carine i pretrpe promene, poreski obveznik mora izvršiti neophodne korekcije u skladu sa relevantnim odlukama.

Podešavanja za poreske svrhe treba da bude u periodu Rešenja i treba da obuhvate efekte.

Sva podešavanja treba da se zasnivaju na specifično izvršenim proračunima, odražavajući hronologiju događaja.

ZAKLJUČAK

Od stupanja na snagu ovog Javnog tumačenja odluke, Nabavna vrednost prodate robe-NVPR i vrednost uvezenih sredstava tretiraće se skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

STUPANJE NA SNAGU

Ovo Javno tumačenje odluke stupa na snagu na dan potpisivanja generalnog direktora PAK-a i isto poništava Javno tumačenje odluke br. 04/2014 – carinsko utvrđivanje i utvrđivanje nakon carinjenja, od 25. novembra 2014.

Datum: 02/06/2016

Priština

g. Sakip/Imen

Generalni direktor PAK-a
